

UNIVERZITET U PRIŠTINI
MEDICINSKI FAKULTET
KOSOVSKA MITROVICA

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
АРХИВА
Бр. 05-1074
11.07. 2013 год.
ПРИШТИНА

NASTAVNO-NAUČNOM VEĆU

Na sednici Nastavno-naučnog veća Medicinskog fakulteta Univerziteta u Prištini, sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, održanoj dana 24.06.2013.godine u Kosovskoj Mitrovici, imenovana je komisija za ocenu urađene doktorske disertacije.

Određeni su članovi komisije:

1. Doc.dr Mirjana Čukalović, predsednik
2. Prof.dr Dragica Odalović, član
3. Prof.dr Biljana Vuletić, član

Na osnovu detaljne analize urađene doktorske disertacije, komisija podnosi Nastavno-naučnom veću sledeći:

IZVEŠTAJ

Kandidat mr.sci.med. Nebojša Kavarić, predao je doktorsku disertaciju pod naslovom „GOJAZNOST KAO FAKTOR RIZIKA NASTANKA KARDIOVASKULARNIH POREMEĆAJA U DECE ŠKOLSKOG UZRASTA“.

Rukopis ima devet poglavlja: uvod, pregled literature, ciljevi istraživanja, materijal i metodologija rad, rezultati, diskusija, zaključak, literatura i prilog.

U **Uvodu** kandidat na sažet način ukazuje na značaj problema gojaznosti, njenu učestalost u dečjem uzrastu i osnov za razvoj velikog broja bolesti. Učestalost gojaznosti u dečjem uzrastu je sve veća, samim tim se povećava i rizik za razvoj drugih ozbiljnih poremećaja zdravlja. Problem gojaznosti je narastao do te mere da se govori o epidemiji gojaznosti u svetu. Kandidat navodi da je prekomerna uhranjenost u dečjem uzrastu jedan od najoozbiljnijih problema svetske zajednice. Gojaznost u dečjem uzrastu povezana je pojavom brojnih bolesti i poremećaja i predstavlja važan faktor rizika ukupnog morbiditeta i mortaliteta kod odraslih. Uhranjenost dece i adolescenata je jedan od važnih pokazatelja zdravlja mladih, njihovih psihofizičkih mogućnosti i potencijala za zdrav rast i razvoj, te je svako odstupanje od optimalne telesne mase pokazatelj postojećih ili budućih simptoma i znakova poremećaja zdravlja.

U **Pregledu literature** se na opširan i na savremenoj literaturi baziran način ukazuje na definiciju gojaznosti, učestalost gojaznosti u dečjem uzrastu. Kandidat iznosi etiopatogenezu gojaznosti, mehanizme regulacije telesne mase bazirane na rezultatima savremenih istraživanja i podataka. U delu rada koji sledi, kandidat objašnjava na čemu se bazira procena telesne mase i pojava gojaznosti, i koji su to problemi vezani za ovaj problem svetskih razmera. Ukazujući da procena povećane telesne mase i pojava gojaznosti zavisi od cilja koji se određenim istraživanjem želi postići, kandidat je, koristeći relevantnu literaturu, opisao i nabrojao najznačajnije instrumente za procenu zdravlja dece, navodeći da je instrument koji je odabrao najrelevantniji u svrhu ispitivanja navedene populacije.

U poglavlju **Ciljevi rada** kandidat istražuje gojaznost kao značajan faktor rizika za nastanak mnogih poremećaja zdravlja, pre svega kardiovaskularnog i endokrinog sistema, kao i značaj praćenja i ranog otkrivanja problema u cilju preventivnog delovanja, kako bi sprečili nastanak mnogih oboljenja u odraslom dobu.

U poglavlju **Materijal i metode rada** detaljno je opisana metodologija primenjena u izradi ove studije. Istraživanje je sprovedeno metodom anketiranja i pregledom zdravstvenih kartona pacijenata. Sprovedeno je u obliku studije preseka, a dobijeni podaci su upisivani u anketni formular „OSNOVNI UPITNIK OU-1(3)“ koji kreirala Univerzitetska dečja klinika u Beogradu. Uzorak je urađen u pet osmogodišnjih škola a ispitanici su polaznici trećeg razreda osnovne škole. Anketa se sastoji od pet upitnika: osnovni, antropometrija, klinički pregled, biohemija i

EKG. Uzimanjem anamnestičkih podataka, od roditelja dece obuhvaćene istraživanjem i uvidom u dokumentaciju, dobijeni su podaci o uzrastu, navikama u ishrani, problemima u spavanju, uspehu u školi kao i o postojanju dodatnih oboljenja kod dece. Primenjena su standardna antropometrijska merenja, čime su dobijeni podaci o telesnoj težini izraženoj u kilogramima (kg) i telesnoj visini (cm). Na osnovu dobijenih podataka o telesnoj težini i telesnoj visini, određen je ITM (indeks telesne mase) prema formuli $ITM = TT(kg)/TV(m^2)$, a dobijene vrednosti su upoređivane sa standardnim vrednostima, odnosno percentilnim skalama za uzrast i pol. Debljina potkožnog masnog tkiva određivana je kaliperom, obim kuka i struka su mereni metalnom santimetrskom trakom. Određivan je odnos struk i visina, gde je kao optimalna vrednost prema standardima određen njihov količnik 0,5, bez obzira na pol i uzrast deteta. Biohemijske i hematološke pretrage radene su svim ispitanicima. U obradi rezultata studije korišćena je statistička metodologija rada. U prvoj etapi statističke obrade rezultata formirana je baza podatak u relacionom modelu, koja se kasnije u izvodima može koristiti za analizu rezultata. Zatim je izvršeno sređivanje, grupisanje i tabeliranje rezultata po ispitivanim obeležjima. Metodima anketiranja prikupljeni podaci bili su numeričkog i atributivnog karaktera. Podvrgnuti su metodama deskriptivne i analitičke i statističke obrade.

U poglavlju **Rezultati rada** na pregledan, istraživački i statistički validan način su izloženi dobijeni rezultati istraživanja.

Izloženi rezultati su pregledno prikazani, sve tabele i grafikoni su obrazloženi odgovarajućim komentarom, ukazano je na statističku značajnost razlike, odnosno povezanost između ispitivanih parametara i pojava. Dobijeni rezultati ukazuju na to da su se ispitivani parametri kod isitanika poklapali sa simptomima osnovnog oboljenja. Svi anamnestički podaci, utvrđeni i dobijeni rezultati ubeleženi su u specijalni anketni listić. Rezultati rada se odnose na decu, oba pola, sa indeksom mase iznad 95-og percentila što ih svrstava u grupu gojazne dece. Kandidat ilustruje dobijene rezultate odgovarajućim grafikonima i tabelama. U nastavku, kandidat prikazuje rezultate koji su proistekli iz relevantnih antropometrijskih parametara, navodeći distribuciju gojaznosti prema polu, prema uzrastu, prisustvu gojaznosti u porodici, prisustvu kardiovaskularnih, metaboličkih i endokrinoloških poremećaja u ispitivanoj populaciji.

U poglavlju **Diskusija** ističe se smisao i značaj preduzetog istraživanja, savremenim rečnikom i stilom, metodološki ispravno diskutovano je o gojaznosti kao faktoru rizika.

U daljem tekstu, kandidat diskutuje rezultate istraživanja, upoređujući ih sa rezultatima do sada objavljenih istraživanja i studija, i to najpre onih koji se tiču

zastupljenosti prema polu, uzrastu, prisustva gojaznosti u porodici, debljini potkožnog masnog tkiva i ostalih relevantnih antropometrijskih parametara. Rezultati velikog broja studija ukazuju na povezanost gojaznosti sa inflamacijom niskog stepena, samim tim i biološkim pokazateljom inflamacije C- reaktivnim proteinom. Zatim, diskutuje o rezultatima koji se odnose na uticaj gojaznosti, kao nezavisnog faktora rizika za nastanak arterijske hipertenzije, metaboličkih i kardiovaskularnih poremećaja, i dobijene rezultate, dajući najpre sopstveni komentar, a nakon toga, koristeći relevantnu literaturu, upoređuje sa rezultatima iz istih ili srodnih istraživanja.

U poglavlju **Zaključak** kandidat na osnovu dobijenih rezultata, navodi zaključke koji logički proističu iz rezultata rada i diskusije, i predstavljaju osvrt i stav autora u vezi sa aktuelnom problematikom. U odnosu na postavljene ciljeve kandidat donosi jasne i sveobuhvatne zaključke. Svaki od zaključaka predstavlja doprinos stvaranju slike o značaju gojaznosti kao faktoru rizika u dečjem uzrastu, i njenom povezanošću sa pojavom brojnih bolesti i poremećaja odraslih, kao značaj ranog otkrivanja problema u cilju preventivnog delovanja.

U poglavlju **Literatura**, kandidat metodološki navodi korišćene reference. Kandidat je ovladao korišćenjem savremenih blisko povezanih sa problemom ispitivanja, kao i njihovim preglednim prikazivanjem i korišćenjem, kako u uvodnom delu studije, tako i u diskusiji dobijenih rezultata.

U poglavlju **Prilog** kandidat prilaže za svakog ispitanika pet upitnika koji su služili za određene analize. Upitnici su obuhvatili sva značajna pitanja i radnje koje mogu ukazati na put i moguće probleme u identifikaciji gojaznosti i drugih komplikacija prouzrokovanih aterosklerozom. Glavni pokazatelji upitnika su : osnovni podaci, zdravstveno stanje roditelja, tip ličnosti, fizička aktivnost, antropometrija, klinički pregled, elektrokardiografski nalaz i biohemijske analize.

Na osnovu svega navedenog, komisija daje sledeći :

PREDLOG

Komisija formirana Odlukom Nastavno-naučnog veća broj od
2013.godine za ocenu uradene doktorske disertacije pod nazivom "GOJAZNOST
KAO FAKTOR RIZIKA NASTANKA KARDIOVASKULARNIH POREMEĆAJA
U DECE ŠKOLSKOG UZRASTA" posle uvida u rezultate istraživanja i nova
naučna saznanja usvojila je zaključak da je adekvatan naziv doktorske disertacije
kandidata mr.sci.med. Nebojše Kavarića „METABOLIČKA KONTROLA I
UHRANJENOST ŠKOLSKE DECE SA RIZIKOM ZA NASTANAK
ATEROSKLEROZNE KARDIOVASKULARNE BOLESTI“.

Doktorska disertacija pod naslovom "METABOLIČKA KONTROLA I
UHRANJENOST ŠKOLSKE DECE SA RIZIKOM ZA NASTANAK
ATEROSKLEROZNE KARDIOVASKULARNE BOLESTI" , kandidata mr.sci. med
Nebojše Kavarića uradena je u skladu sa obrazloženjem koje je dato u projektu i cilju
rada, ispoštovani su principi naučno istraživačkog rada i sadrže sve elemente
neophodne za istraživanja koja su postavljena kao cilj. Ova disertacija je originalan
doprinos medicinskoj nauci.

Iz svega ovoga, Komisija sa zadovoljstvom predlaže Nastavno-naučnom
veću da uradenu doktorsku disertaciju „ METABOLIČKA KONTROLA I
UHRANJENOST ŠKOLSKE DECE S RIZIKOM ZA NASTANAK
ATEROSKLEROZNE KARDIOVASKULARNE BOLEST“ kao i ovaj izveštaj,
prihvati i prosledi u dalji postupak za javnu odbranu.

Комисија:

1. Доц. др Мирјана Чукаловић, председник

Dr. M. Čuković

2. Проф. др Драгица Одаловић, члан

Dr. D. Ođalović

3. Проф. др Биљана Вудетић, члан

Dr. B. Vudetić